



## Undervisningsbeskrivelse

### Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

<b>Termin</b>	Juni 2026
<b>Institution</b>	Kolding HF og VUC
<b>Uddannelse</b>	HFe
<b>Fag og niveau</b>	Samfundsfag C
<b>Lærer(e)</b>	Merlina Vranic
<b>Hold</b>	saC22601

### Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

<b>Titel 1</b>	Sociologi [67,2 sider]
<b>Titel 2</b>	Demokrati og politik [56,6 sider]
<b>Titel 3</b>	Økonomi og velfærd [69,2 sider]

**Pensum: 206 sider + lyd og videomateriale**



Titel 1	Identitetsdannelse og fællesskab
Indhold	<p><b>Kernestof:</b> "Luk samfundet op!" I-bog af Brøndum og Banke Hansen 2022: 2.2 Normer, sociale roller og social kontrol - <a href="https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=360">https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=360</a> 3: Samfund og individ - <a href="https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=362">https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=362</a> 3.1 Det traditionelle samfund - <a href="https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=367">https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=367</a> 3.2 Det moderne samfund - <a href="https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=366">https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=366</a> 3.3 Anthony Giddens - refleksivitet i det senmoderne samfund - <a href="https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=365">https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=365</a> Adskillelse af tid og rum - <a href="https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=418">https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=418</a> Udlejrning af sociale relationer - <a href="https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=417">https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=417</a> Den øgede refleksivitet - <a href="https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=416">https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=416</a> 3.4: Thomas Ziehe - kulturel frisættelse og formbarhed i det senmoderne samfund - <a href="https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=364">https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=364</a> Tre reaktionsmønstre: subjektivisering, ontologisering og potensering - <a href="https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=419">https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=419</a> 2.1: Hvad er socialisering? <a href="https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=361">https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=361</a> Dobbeltsozialisering <a href="https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=421">https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=421</a> Familietyper og multisocialisering <a href="https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=422">https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=422</a> 4.3: Pierre Bourdieu <a href="https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=373">https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=373</a> 4.4: Basil Bernstein - sproget er en kode, som har betydning <a href="https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=372">https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=372</a> 4.5: Levevilkår - <a href="https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=371">https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=371</a> 4.6: Social mobilitet, social arv og ulighed <a href="https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=370">https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=370</a> Absolut og relativ fattigdom <a href="https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=430">https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=430</a></p> <p>SamfNU C 2017, Systime, Morten Winter Bülow (red) et.al - IBog: 8.4 Hvordan læser du en samfundsfaglig tekst? <a href="https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=207">https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=207</a> 8.5 Hvordan læser du en tabel? <a href="https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=208">https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=208</a> 8.6 De taksonomiske niveauer <a href="https://samfnuc.systime.dk/?id=209">https://samfnuc.systime.dk/?id=209</a></p> <p>Sociologiens kernestof, 2021, Forlaget Columbus, Morten Hansen Thorndal – Ibog: 5.1: Teorien om anerkendelse <a href="https://sociologiskernestof.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=151">https://sociologiskernestof.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=151</a></p> <p>Ærkedansker Perkerdanske, 2020, Forlaget Columbus, Morten Hansen Thorndal – Ibog: Hvem er det, der skal integreres? <a href="https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=137">https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=137</a> Hvem er de, og hvor kommer de fra? <a href="https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=136">https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=136</a> Integration - "at forbinde en mangfoldighed til en helhed"</p>



	<p><a href="https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=135">https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=135</a> De etniske minoriteter og dobbeltsocialiseringen</p> <p><a href="https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=176#c466">https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=176#c466</a> Integration på danske virksomheder - et spørgsmål om kultur</p> <p><a href="https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=141#c431">https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=141#c431</a></p> <p>55,9 ns.</p> <p><b>Supplerende Stof:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Statistikkerne "Fertilitet" "Størrelsen på husstande" + "Befolkning i landdistrikter og byer" + "Beskæftigelsesfordeling på erhvervsgrupper" + "Beskæftigelse i erhvervsgrupper" + "Andel af 0-6 årige børn i daginstitution" + "Medlemmer af Folkekirken" + "Befolkningen opgjort efter fødested" fra rapporten "Danmark i tal" – Danmarks statistik – 2019</li><li>- Artikel "Folkemøde: Er skærme gift – eller en gave til de unges fællesskaber?" - www.sn.dk - 15.06.2023</li><li>- Statistikker: 'Fordeling af 12-30-åriges tidsforbrug online opdelt på køn' og 'Sammenhæng mellem livstilfredshed og onlinetid i fritiden' - fra "Analyse: Hver tredje af de unge savner at se vennerne fysisk" – Dansk Socialrådgiverforening - 14.11.2023</li><li>- Artikel "Den mentale mistrivsel har aldrig været større. Især unge kvinder har det svært" - Politiken - 06.02.2024</li><li>- Statistikker: 'Hvor lander børn af top 1 pct. i indkomstfordelingen?' - CEPOS - 28.03.2023</li><li>- Artikel "Børn fra rige familier arbejder mest" - Politiken - 29.03.2024</li><li>- Podcasten "Generationen" episode "2:4 - P" - www.dr.dk - 22.06.2021</li><li>- Artikel "Få på kontanthjælp lover godt for næste generation" - Avisen Danmark - 09.03.2024</li><li>- Statistik "Antal personer på kontanthjælpsydelse" - Nyt fra Danmarks Statistik - 08.03.2023 (Nr. 64)</li></ul> <p>11,3 ns. + lydmateriale</p>
<b>Omfang</b>	25 t
<b>Særlige fokuspunkter</b>	<p><b>Sociologi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- identitetsdannelse og socialisering</li><li>- sociale og kulturelle forskelle</li></ul> <p><b>Metode:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- kvantitativ og kvalitativ metode</li></ul> <p><b>Kernebegreber:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Tekstlæsning, tabellæsning, taksonomiske niveauer</li><li>- Det traditionelle samfund, det moderne samfund, det senmoderne samfund, urbanisering, familiens udvikling, Myren, sneglen og kamæleon, gemeinschaft &amp; gesellschaft</li></ul>



	<ul style="list-style-type: none"><li>- Det senmoderne samfund, Anthony Giddens: Aftraditionalisering, individualisering, adskillelse af tid og rum, udlejring af de sociale relationer, øget refleksivitet</li><li>- Thomas Ziehe: Kulturel frisættelse, formbarhed, reaktionsmønstre i det senmoderne samfund</li><li>- Primær socialisering, sekundær socialisering, dobbeltsocialisering, multisocialisering</li><li>- Social kontrol, sanktioner, anerkendelse i de 3 sfærer (Axel Honneth), normer, internalisering</li><li>- Pierre Bourdieu: Habitus, felt, kapitalformerne (økonomisk, social og kulturel). Basil Bernstein: Sprogkoder</li><li>- Social arv (negativ og positiv), social mobilitet, mønsterbryder, stratifikation, de 5 socialklasser, fattigdom (absolut og relativ), social eksklusion</li><li>- Definitioner på 'dansker'/'indvandrer'/'efterkommer', push-faktorer/pull-faktorer, integrationsteorier (pluralistisk integration/assimilation/segregation)</li><li>- Socialisering i minoritetsfamilier, jeg-kultur/vi-kultur, Hofstedes kulturanalyse (magtdistance, kollektivism vs. individualisme, femininitet vs. maskulinitet, usikkerhedsafvigelse, langsigtet vs. kortsigtet livsorientering, behovsudskydelse)</li></ul>
<b>Væsentligste arbejdsformer</b>	Læreroplæg, quiz, notatteknik, introduktion til artikel- og tabellæsning, diskussionsgrupper, gruppearbejde, analyse af artikler, prøveeksamen, analyse af statistisk materiale og podcast



<b>Titel 2</b>	<b>Demokrati og politik</b>
<b>Indhold</b>	<p><b>Kernestof:</b> SamfNU C, 2017, Systime, Morten Winter Bülow (red) et.al - IBog: 3.1 Ideologier - <a href="https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=165">https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=165</a> 3.1.1 De klassiske ideologiers grundantagelser - <a href="https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=242">https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=242</a> 3.1.2 Populisme og ideologi - <a href="https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=244">https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=244</a> 3.2.1 Liberalismen – mennesket, samfundet og staten - <a href="https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=170">https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=170</a> 3.2.2 Konservatismen – mennesket, samfundet og staten - <a href="https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=171">https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=171</a> 3.2.3 Socialismen – mennesket, samfundet og staten - <a href="https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=172">https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=172</a> 3.3.4 Aktuelle politiske skillelinjer - <a href="https://samfnuc.systime.dk/?id=250">https://samfnuc.systime.dk/?id=250</a> 4.1.1 Det politiske system - <a href="https://samfnuc.systime.dk/?id=284#c16644.1">https://samfnuc.systime.dk/?id=284#c16644.1</a> 4.3.1 De forskellige politiske niveauer i Danmark - <a href="https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=238#c1033">https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=238#c1033</a> 5.1 Moderne demokrati - <a href="https://samfnuc.systime.dk/?id=p252">https://samfnuc.systime.dk/?id=p252</a> 5.1.2 Demokrati rundt om i verden - <a href="https://samfnuc.systime.dk/?id=254">https://samfnuc.systime.dk/?id=254</a> 5.2 Rettigheder og pligter i demokratiet - <a href="https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=255">https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=255</a> 5.2.1 Udvikling i borgerrettighederne - <a href="https://samfnuc.systime.dk/?id=p256">https://samfnuc.systime.dk/?id=p256</a></p> <p>Samf C – din samfundsfagsbog, 2017, Systime, Maria Bruun Bundgaard et.al. I-bog: Magtens tredeling og parlamentarismen - <a href="https://samfc.systime.dk/?id=149#c414">https://samfc.systime.dk/?id=149#c414</a> 7.1 Demokrati og diktatur - <a href="https://samfc.systime.dk/?id=149">https://samfc.systime.dk/?id=149</a> (første halvdel af siden)</p> <p>Politikkens kernestof, 2021, Forlaget Columbus, Jesper Hjarsbæk Rasmussen – I-bog: 11.2: En definition på demokrati - <a href="https://politikenskernestof.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=160#c361">https://politikenskernestof.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=160#c361</a></p> <p>Politikbogen, 2019, Forlaget Columbus, Peter Brøndum et.al. I-bog: Er verden blevet mere demokratisk eller mere autoritær? <a href="https://politikbogen.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=195#c640">https://politikbogen.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=195#c640</a></p> <p>Samfundsfag på tværs, 2021, Systime, Karsten Nikolajsen og Thomas Ohnesorge – I-bog: Hvad er ligestilling? - <a href="https://samfundsfagpaatvaers.systime.dk/?id=163">https://samfundsfagpaatvaers.systime.dk/?id=163</a></p> <p>Om SamfNU HTX, 2018, Systime, Morten Winther Bülow og Thomas Løkke Læssøe (red.) – I-bog: 6.4 Ligestilling i Danmark og verden - <a href="https://samfnuhtx.systime.dk/?id=301">https://samfnuhtx.systime.dk/?id=301</a></p> <p>Tal og køn, 2017, Systime, Kenneth Arensborg et.al. – I-bog: Det kønsopdelte uddannelsesvalg - <a href="https://talkon.systime.dk/?id=134">https://talkon.systime.dk/?id=134</a> Mænd i kvindefag - <a href="https://talkon.systime.dk/?id=135">https://talkon.systime.dk/?id=135</a> Mænd, uddannelse og yderområderne - <a href="https://talkon.systime.dk/?id=196">https://talkon.systime.dk/?id=196</a></p>



	<p>Luk samfundet op!, 2022, Forlaget Columbus, Brøndum og Banke Hansen – I-bog: 7.1: Medierne - den fjerde statsmagt? - <a href="https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=399">https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=399</a> 7.3: Danskernes brug af forskellige medier - <a href="https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=397">https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=397</a></p> <p>Det politiske Europa, 2019, Forlaget Columbus, Hans Branner – I-bog: Formel og reel suverænitet - <a href="https://detpolitiskeeuropa.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=145#c269">https://detpolitiskeeuropa.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=145#c269</a></p> <p>Demokratiets udfordringer, 2023, Forlaget Columbus, Benny Jacobsen &amp; Ove Outzen – I-bog: Kapitel 2: Repræsenterer politikerne folket? <a href="https://demokratietsudfordringer.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=137&amp;L=10">https://demokratietsudfordringer.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=137&amp;L=10</a></p> <p>Hjemmesider: Uddrag af Danmarks Riges Grundlov (§1-§4) - <a href="https://www.grundloven.dk/">https://www.grundloven.dk/</a> Om borgerforslag - <a href="https://www.borgerforslag.dk/om-borgerforslag/">https://www.borgerforslag.dk/om-borgerforslag/</a></p> <p>42,3 sider</p> <p><b>Supplerende Stof:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Artikel "Måske er USA ikke længere et fuldt demokrati, men et 'anokrati' - og det er en sprængfarlig tilstand" - 01.11.2024 - Information</li><li>- Interaktiv statistik - kort "Global Freedom Status" - freedomhouse - 2024 <a href="https://freedomhouse.org/explore-the-map?type=fiw&amp;year=2024">https://freedomhouse.org/explore-the-map?type=fiw&amp;year=2024</a></li><li>- Statistikkerne "Tabel 6" + "Tabel 4" + "Figur 5" fra notatet "Mænd og kvinder på arbejdsmarkedet 2020" - Beskæftigelsesministeriet - 17.09.2020</li><li>- Statistik "Samboende dagpengeberettigede forældres barselsorlov i barnets første leveår" - Nyt fra Danmarks Statistik - 18.04.2024 (Nr. 110)</li><li>- Statistik Egne udtræk fra <a href="http://www.statistikbanken.dk">www.statistikbanken.dk</a> - FOLK1A: Befolkningen den 1. i kvartalet efter område, køn, alder og civilstand</li><li>- Artikel "Kulturministeren vil gribe ind mod falske AI-videoer efter politiske kampagner: 'De markerer et lavpunkt i vores demokratiske samtale'" - <a href="http://www.dr.dk">www.dr.dk</a> - 13.05.2024</li><li>- Statistik: Adgang til nyheder via TV, sociale medier og trykte aviser/dagblade efter alder - "Nyt fra Danmarks Statistik - <a href="http://www.dst.dk">www.dst.dk</a> - 22.01.2024</li><li>- Artikel "Hønge forstår ikke Socialdemokratiets sidste nat med pensionselskerinde" - <a href="http://www.folketidende.dk">www.folketidende.dk</a> - 22.04.2025</li><li>- Statistik: Folkepensionsalder og forventet levetid som 60-årig, 1995, 2023 og 2045 - CEPOS - 24.08.2024</li><li>- Artikel "Vanopslagh har erobret den borgerlige fortælling. Hvad gør Venstre nu?" - Altinget – 02.04.2025</li><li>- Statistikken "Mandatfordelingen ved Folketingsvalget i 2022 og 1. maj 2025" - <a href="http://www.dr.dk">www.dr.dk</a> – 18.05.2025</li></ul> <p>14,3 sider</p>
<b>Omfang</b>	25 t



<b>Særlige fokuspunkter</b>	<p><b>Politik:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- politiske beslutningsprocesser i Danmark i en global sammenhæng</li><li>- politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene.</li></ul> <p><b>Metode:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- kvantitativ og kvalitativ metode</li></ul> <p><b>Kernebegreber:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Demokrati, direkte og repræsentativt demokrati, diktatur, Robert A. Dahls demokratiske idealer,</li><li>- De tre demokratibølger, semi-demokrati (illiberal demokrati)</li><li>- Grundloven, pligter og rettigheder, Marshall: Civile-, politiske- og sociale rettigheder, magtens tredeling, indskrænket demokrati, parlamentarisme, borgerforslag</li><li>- Formel/reel ligestilling, 4 forklaringer på ulighed mellem kønnene, løsninger på kønslig ulighed, det kønsopdelte uddannelsesvalg, det kønsopdelte arbejdsmarked, det geografisk kønsopdelte Danmark</li><li>- Den fjerde statsmagt, mediernes andre roller i demokratiet, sociale medier, uafhængige medier, klassiske massemedier, digitale massemedier</li><li>- Statens opgaver, regionernes opgaver, kommuner opgaver, internationale institutioner, suverænitæt</li><li>- Politisk ideologi, liberalisme, socialisme, konservatisme</li><li>- Eastons model, værdipolitik, fordelingspolitik</li><li>- Molins model, populisme</li><li>- De politiske partier i Folketinget</li><li>- Repræsentation, hvem sidder i Folketinget (køn, etnicitet og uddannelse)</li><li>- Meningsmålinger, stikprøve, statistisk usikkerhed</li></ul>
<b>Væsentligste arbejdsformer</b>	Læreroplæg, faglig læsning, quiz, diskussionsgrupper, gruppearbejde, analyse af artikler og statistisk materiale og prøveeksamen



<b>Titel 3</b>	<b>Økonomi og velfærd</b>
<b>Indhold</b>	<p><b>Kernestof:</b> <b>SamfNU C, 2017, Systime, Morten Winter Bülow (red) et.al - IBog:</b> 6. Velfærd – rammen om et godt liv - <a href="https://samfnuc.systime.dk/?id=134">https://samfnuc.systime.dk/?id=134</a> 7.1 Økonomisk sammenhæng og økonomiske mål - <a href="https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=147">https://samfnuc.systime.dk/index.php?id=147</a> 7.1.1 Økonomiske mål og målkonflikter - <a href="https://samfnuc.systime.dk/?id=p148">https://samfnuc.systime.dk/?id=p148</a> 7.2 Økonomisk politik – kan vi styre økonomien? - <a href="https://samfnuc.systime.dk/?id=p179">https://samfnuc.systime.dk/?id=p179</a> 7.2.1 Makroøkonomisk politik - <a href="https://samfnuc.systime.dk/?id=p180">https://samfnuc.systime.dk/?id=p180</a> 7.2.2 Finanspolitik - <a href="https://samfnuc.systime.dk/?id=p181">https://samfnuc.systime.dk/?id=p181</a> 7.2.3 Pengepolitik - <a href="https://samfnuc.systime.dk/?id=p285">https://samfnuc.systime.dk/?id=p285</a></p> <p>Luk samfundet op!, 2022, Forlaget Columbus, Brøndum og Banke Hansen – I-bog: 9.1: Velstand og velfærd - <a href="https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=415">https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=415</a> 9.2: Velfærdstrekanten - borgernes forskellige veje til velfærd - <a href="https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=414">https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=414</a> Markedet - <a href="https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=444">https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=444</a> Staten - <a href="https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=443">https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=443</a> Civilsamfundet - <a href="https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=442">https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=442</a> Tre velfærdsmodeller - <a href="https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=441">https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=441</a> 9.3: Velfærdsstatens udfordringer - <a href="https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=413">https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=413</a> 9.4: Velfærdsstatens interne udfordringer - <a href="https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=412">https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=412</a> Den demografiske udfordring og nye familiemønstre - <a href="https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=462">https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=462</a> Udfordringerne med borgernes forventninger og stigende ulighed - <a href="https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=461">https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=461</a> Forandringer på det danske arbejdsmarked udfordrer den universelle velfærdsstatsmodel - <a href="https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=460">https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=460</a> 9.5: Velfærdsstatens eksterne udfordringer - <a href="https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=411">https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=411</a> 9.6: Løsninger: Nedskærings-, udvidelses- og omprioriteringsstrategien - <a href="https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=410">https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=410</a> 9.7: Fra velfærdsstat til konkurrencestat? - <a href="https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=409">https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=409</a> FILM: Hvad mener politikerne om velfærdsstaten i forhold til konkurrencestaten? - <a href="https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=493">https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=493</a></p> <p>Velfærdsstaten under pres, 2020, Forlaget Columbus, Oliver Boserup Skov – I-bog: Tekstboks 4.1: Den sociale kontrakt - <a href="https://xn--velfrdsstatenunderpres-f6b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=152">https://xn--velfrdsstatenunderpres-f6b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=152</a> 4.2 Solidaritet – en grundlæggende præmis for den danske model - <a href="https://xn--velfrdsstatenunderpres-f6b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=154">https://xn--velfrdsstatenunderpres-f6b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=154</a> Jodi Dean og de tre solidaritetstyper - <a href="https://xn--velfrdsstatenunderpres-f6b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=199">https://xn--velfrdsstatenunderpres-f6b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=199</a> 4.3 Den forandrede solidaritet – en udfordring for den universelle model? - <a href="https://xn--velfrdsstatenunderpres-f6b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=155">https://xn--velfrdsstatenunderpres-f6b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=155</a></p> <p>Samfundsfag C, 2022, Systime, Mads Beyer et.al. I-bog: 16.4 Velfærd og ulighed - <a href="https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1051">https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1051</a> Måling af ulighed - <a href="https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1201">https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1201</a> Er stor ulighed et samfundsproblem? - <a href="https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1132">https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1132</a></p> <p>Hjemmesider: Om den danske model - <a href="https://bm.dk/arbejdsomraader/arbejdsvilkaar/den-danske-model">https://bm.dk/arbejdsomraader/arbejdsvilkaar/den-danske-model</a></p> <p>46,2 ns.</p>



	<p><b>Supplerende Stof:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Statistikker: 'Nationalregnskabets hovedstørrelser' - Nyt fra Danmarks statistik - 31.03.2025 + 'Eksport og import af varer og tjenester' - Nyt fra Danmarks statistik - 09.05.2025</li><li>- Artikel "Vi har allerede den økonomiske viden, der skal til" - Information - 12.01.2024</li><li>- Statistikkerne: "Sæsonkorrigeret beskæftigelse og ledighed" og "Udvikling i realt BNP, sæsonkorrigeret årsniveau" fra "DI prognose: Økonomien har slået bak, og arbejdsmarkedet styrer mod en blød landing" - December 2023</li><li>- Statistik: "Inflation og kerneinflation" fra - Nyt fra Danmarks Statistik - 10.04.2024 - Nr. 101</li><li>- Statistik "Versionstabel NKN1 – Forsyningsbalance (kvartaler). Sæsonkorrigeret, 2020 priser, kædede værdier (mia.kr.) 2024K2." - Statistikbanken, egne udtræk - 25.10.2024</li><li>- Statistik "Den offentlige saldo" fra - Nyt fra Danmarks Statistik - 26.09.2024 - 277</li><li>- Statistik Figur 7.7 fra rapporten "Velfærdsstat og befolkning i Danmark, Storbritannien og Tyskland" - ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed - 2022</li><li>- Artikel "FH-formand: Afskaffelse af Store Bededag slår en betonpæl i den danske model" - Altinget - 09.01.2023</li><li>- Statistik Figur 8.1 fra "Velfærdsstat og befolkning i Danmark, Storbritannien og Tyskland" - ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed - 2022</li><li>- Statistik fra "Ni nøgletal om Danmark og USA" - Danmarks Statistik - 27.04.2020</li><li>- TEDx talk "Fattigdom er ikke mangel på karakter, det er mangel på penge" af Rutger Bregman - April 2017</li><li>- Statistik Facebookopdatering (Kun i 1980'erne har fertiliteten været lavere end nu) fra "Danmarks statistik" - 25.06.2024</li><li>- Statistik Facebookopdatering (Flere børn på fri grundskole – størst stigning i landkommuner) fra "Danmarks statistik" - 19.09.2024</li><li>- Statistikker fra "Den private velfærd fylder mere og mere i Danmark" - mandag morgen - 09.10.2020</li><li>- Statistik 'Flere og flere vælger en privat hjemmehjælpsleverandør' fra "Højeste niveau i seks år: Fire ud af ti ældre vælger privat hjemmehjælp" - DI Analyse - januar 2022</li><li>- Statistikkerne Figur 2a fra "Markant fald i lønmodtagernes kompensationsgrad" – Fagbevægelsens Hovedorganisation - Januar 2020 + Statistik fra Kortere dagpengeperiode har ikke ført til længere opsigelsesvarsler - cecos.dk - 06.08.2020</li><li>- Artikel "Udlændinge og ældre redder dansk økonomi" - Børsen - 28.04.2023</li><li>- Artikel "Unge er ikke felter i et regneark" - Kristeligt Dagblad - 03.05.2023</li><li>- Statistik 'BNP og realvækst' fra "Fakta om dansk økonomi" - Danmarks Statistik - 21.03.2022</li><li>- Statistik 'Renteudvikling fra "Rente- og kursudvikling på realkreditlån og CIBOR 3M' – Jyske Bank - 21.10.2024</li><li>- Statistik 'Nationalbanken har sat renten ned to gange i år &amp; Inflationen toppede i oktober 2022 på 10 pct' fra "Lige nu er det godt nyt, at renten falder – det er det ikke, hvis det fortsætter" – Jyllands-Posten – 17.09.2024</li><li>- Artikel "Ingen overraskelser fra Lagarde - ECB sænkede renten" - Børsen - 18.10.2024</li></ul> <p>23 sider</p>
<b>Omfang</b>	25 t
<b>Særlige fokuspunkter</b>	<p><b>Økonomi</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund</li><li>- det økonomiske kredsløb, økonomiske mål og økonomiske styringsinstrumenter</li></ul> <p><b>Metode</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- kvantitativ og kvalitativ metode</li></ul>



	<p><b><u>Kernebegreber</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Det økonomiske kredsløb, de samfundsøkonomiske mål, målkonflikter</li><li>- Velstand, velfærd, fordelingsretfærdighed, Erik Allardts tre velfærdsbehov</li><li>- Velfærdstrekanten (stat, marked, civilsamfund), den universelle velfærdsstat, den residuale velfærdsstat, den korporative velfærdsstat</li><li>- Den sociale kontrakt, solidaritet, Jodi Deans tre solidaritetstyper, den danske model</li><li>- Gini-koefficient, er ulighed problematisk?, knaphedsmentalitet</li><li>- Velfærdsstatens interne udfordringer (den demografiske udfordring (forsørgerbyrden), nye familiemønstre, borgernes forventninger, stigende ulighed, forandringer på det danske arbejdsmarked), flexicurity</li><li>- Velfærdsstatens eksterne udfordringer (EU's påvirkning på det danske arbejdsmarked, økonomisk globalisering, immigration), EU's indre marked, outsourcing</li><li>- Nedskæringsstrategi, udvidelsesstrategi, omprioriteringsstrategi, arbejdsstyrken, udlicitering, brugerbetaling, indkomstbestemte sociale ydelser</li><li>- Den klassiske velfærdsstat, konkurrencestaten (Ove K. Petersen)</li><li>- økonomiske konjunkturer, makroøkonomisk politik, finanspolitik (ekspansiv og kontraktiv), pengepolitik (ekspansiv og kontraktiv)</li></ul>
<b>Væsentligste arbejdsformer</b>	Læreroplæg, faglig læsning, quiz, diskussionsgrupper, gruppearbejde, matrix-gruppearbejde, analyse af artikler, statistisk materiale, TEDx talk og prøveeksamen